

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 727/2020
07.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из..., кога заступа пуномоћник Снежана Ивковић, адвокат из ..., против тужених АД Железнице Србије Београд, кога заступа пуномоћник Љиљана Р Попадић, адвокат из ... и Инфраструктура железнице Србије АД Београд, ради исплате накнаде за топли оброк и регрес, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1978/19 од 19.11.2019. године, у седници одржаној 07.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ усваја ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1978/19 од 19.11.2019. године у делу става првог и ставу другом изреке, тако што се одбија као неоснована жалба туженог АД Железнице Србије Београд и потврђује пресуда Основног суда у Младеновцу П1 81/17 од 28.01.2019. године у усвајајућем делу тужбеног захтева (ставови први и други изреке) на име накнаде неисплаћеног топлог obroка и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 15.11.2014. до 10.08.2015. године (закључно са првим износом накнаде за август 2015. године), као и у ставу трећем изреке (одлука о трошковима поступка), у односу на туженог АД Железнице Србије Београд.

У преосталом делу ревизија тужиоца се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени АД Железнице Србије Београд да тужиоцу исплати трошкове ревизијског поступка у износу од 38.192,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог АД Железнице Србије Београд за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П1 81/17 од 28.01.2019. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и тужени су обавезани да тужиоцу солидарно на име неисплаћеног топлог obroка за период од 15.11.2014. до 15.11.2017. године исплате износ од 221.938,01 динар у појединачно означеним новчаним износима са припадајућом законском затезном каматом ближе означено у том ставу изреке, док је у преосталом делу тужбени захтев преко досуђеног износа до траженог

од 264.709,63 динара, за износ од 42.771,62 динара тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и тужени су обавезани да тужиоцу солидарно на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за период од 15.11.2014. до 15.11.2017. године исплате износ од 106.381,93 динара у појединачно означеним новчаним износима са припадајућом законском затезном каматом ближе означено у том ставу изреке, док је у преосталом делу тужбени захтев одбијен као неоснован преко досуђеног износа до траженог од 141.761,67 динара за износ од 35.379,74 динара. Ставом трећим изреке тужени су обавезани да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 55.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1978/19 од 19.11.2019. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у делу става првог и другог изреке у односу на туженог АД Железнице Србије, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за исплату накнаде на име неисплаћеног топлог obroка и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 15.11.2014. до 15.11.2017. године у износима и са законском затезном каматом ближе означено у изреци. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима поступка из става трећег изреке првостепене пресуде у односу на туженог АД Железнице Србије Београд тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова у износу од 55.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права позивајући се на члан 404. ЗПП.

Тужени АД Железнице Србије Београд је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), испитао је побијану пресуду на основу члана 408. тог закона и утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био запослен код туженог АД Железнице Србије Београд од 1982. године до извршених статустних промена, а од 10.08.2015. године запослен је код друготуженог Инфраструктура железнице Србије АД Београд са којим је закључио анекс уговора о раду. Након извршених статусних промена тужени АД Железнице Србије Београд није престао да постоји већ је наставио да обавља делатност као посебно правно лице-преносилац, док су издвојени делови добили статус посебних правних лица и као такви се регистровани. Тужиоцу у спорном периоду није исплаћивана накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Обрачун зараде за тужиоца у току целог спорног периода не садржи вредност за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, нити је тужилац добио било какво објашњење зашто се накнада не исплаћује и исказује у обрачунским листићима зараде. У спорном периоду накнада трошкова за исхрану у

току рада и регреса за коришћење годишњег одмора била је регулисана Анексом Колективног уговора од 26.07.2006. године ("Службени гласник Железнице Србије" 4/06) и Колективним уговором ("Службени гласник Железнице Србије" број 4/15 од 24.03.2015. године), тако што је накнада укључена у цену радног сата, која није посебно исказана у номиналном износу. Оценом налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област утврђена је висина накнаде за регрес и топли оброк које нису одређене нити су одређени параметри за утврђивање исте и изражена је у две варијанте према параметрима из Општег колективног уговора („Службени гласник РС“ 50/08) и Колективног уговора ЈЖ транспортно предузеће Београд („Службени гласник РС“ 37/95 и 7/2000).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је прихватајући варијанту налаза и мишљења вештака у којој је висина накнаде за топли оброк и регрес обрачуната према параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године, делимично усвојио тужбени захтев на основу члана 118. тачка 5. и 6. Закона о раду, налазећи да тужени на којима је био терет доказивања нису доказали да су ове накнаде укључене у зараду и исплаћене тужиоцу кроз вредност радног часа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у побијаном делу и одбио тужбени захтев у односу на туженог АД Железнице Србије Београд, налазећи да када уговором о раду и Колективним уговором није утврђена висина накнаде за топли оброк и регрес већ је одређено да се урачунавају у цену радног сата, тада запослени не може посебно остварити накнаду ових трошкова према параметрима из Општег колективног уговора који није био на снази у спорном периоду, јер је то право остварио кроз вредност обрачунатих и исплаћених часова рада.

Становиште другостпеног суда није правилно.

Чланом 104. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/2005, 61/2005, 54/09, 32/13 и 75/14) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, а према одредби члана 105. став 3. Закона, под зарадом се сматрају сва примања из радног односа осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1 и 4. и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1. овог закона. Одредбом члана 118. став 1. тач. 5. и 6. Закона о раду је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Чланом 121. став 1. закона је прописано да је послодавац дужан да запосленом приликом сваке исплате зараде и накнаде зараде достави обрачун.

Врховни касациони суд сматра да када општи акт, уговор о раду а ни обрачунска листа зараде не конкретизују и не врше раздвајање исплаћеног износа, односно када се из утврђене вредности радног часа не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, правилан је став првостепеног суда да то право тужиоцу треба признати по члану 118. Закона о раду. Имајући у виду да тужени АД Железнице Србије Београд на кога пада терет доказивања, није до закључења главне расправе извршио прецизирање и раздвајање регреса и топлог obroка у структури зараде тужиоца, правилно је тужбени захтев од стране

првостепеног суда усвојен у односу на туженог АД Железнице Србије Београд као солидарног дужника за период од 15.11.2014. до 10.08.2015. године у појединачно означеним месечним износима који су за август месец 2015. године исказани у два дела (вештачењем су обрачунати износи накнада за август месец 2015. године у два дела са пресеком на дан 10.08.2015. године), у ком периоду је тужилац био у радном односу код овог туженог. Након извршених статусних промена и регистравања нових привредних субјеката дошло је до преузимања радника, конкретно тужиоца који је са новим послодавцем туженим Инфраструктуре железнице Србије АД закључио анекс уговора о раду. Зато тужени АД Железнице Србије Београд није пасивно легитимисан у овој парници за период после 10.08.2015. године од када је тужилац радник туженог Инфраструктура железнице Србије АД Београд.

Висина регреса и топлог obroка може бити утврђена вештачењем на основу параметара из ранијих општих аката, па Врховни касациони суд налази да је првостепени суд правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за годишњи одмор у односу на туженог АД Железнице Србије Београд за период од 15.11.2014. закључно са 10.08.2015. године, док је тужбени захтев у односу на овог туженог за период после 10.08.2015. године неоснован, па је правилно другостепени суд у том делу преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Тужиоцу који је делимично успео у поступку по ревизији, припада право на накнаду нужних и опредељених трошкова за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара према важећој АТ, на име судске таксе за ревизију у износу од 10.477,00 динара и таксе за ревизијску одлуку 15.715,00 динара, према важећој таксеној тарифи на основу чланова 165. став 2. у вези члана 153. став 3. и 154. став 2. ЗПП. Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе туженог потврђена је првостепена пресуда у делу одлуке о трошковима првостепеног поступка који су тужиоцу досуђени и чија висина одговара вредности предмета спора са којом је тужилац успео у парници.

Захтев туженог АД Железнице Србије Београд за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП.

На основу чланова 414. став 1. и 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Приликом израде првостепене пресуде дошло је до погрешног означавања пословног броја предмета, тако што је уместо правилно П1 81/17, означено погрешно П1 91/17. Како је у питању очигледна погрешка у писању пресуде, првостепени суд ће извршити исправљање посебним решењем на основу члана 362. ЗПП, а странкама ће се доставити препис решења.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић